

દાવત બિલા અમલ

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

1] બુખારી વ મુસ્લિમ, રાવી ઉસામા બિન ઝૈદ રદી.

રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કિ એક આદમી કયામત કે દિન લાયા જાએગા ઔર આગ મૈ ફેંક દિયા જાએગા તો ઉસ કી અંતડિયાં આગ મૈ નિકલ પડેંગી ફિર ઉસે આગ મૈ ઇસ તરહ લિયે ફિરેગા જૈસે ગધા અપની ચક્કી મૈ ફિરતા હૈ, તો દૂસરે જહન્નમી લોગ ઉસ કે પાસ ઇકટ્ઠા હોંગે ઔર પૂછેગે ઍ ફલાં યે તેરા ક્યા હાલ હૈ? ક્યા તુમ હમ કો દુનિયા મૈ નેકિયાં કરને કે લિયે નહીં કહા કરતે થે? ઔર બુરાઈયોં સે નહીં રોકતે થે? (ઐસે નેકી કે કામ કરને કે બાવજૂદ તુમ યહાં કૈસે આ ગયે) વહ શખ્સ કહેગા કિ મૈ તુમ્હેં તો નેકિયાં કરને કે લિયે કહતા થા ઔર ખુદ ઉસ કે કરીબ નહીં જાતા થા ઔર બુરાઈયોં સે તુમ કો તો રોકતા થા પર ખુદ કરતા થા.

2] મિશ્કાત, રાવી હઝરત અનસ રદી.

રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કિ મૈંને મેરાજ કી રાત કુછ લોગોં

કો દેખા કિ ઉન કે હોંટ આગ કી કૈંચિયોં સે કાટે જા રહે હૈ, મૈંને જિબ્રીલ (અલ) સે પૂછા કિ યે કૌન લોગ હૈ? જિબ્રીલ (અલ) ને કહા યે આપﷺ કી ઉમ્મત કે મુકર્રિરીન (તકરીર કરને વાલે) લોગ હૈ યે લોગોં કો નેકી કા કામ ઔર તકવા કા હુક્મ દેતે થે ઔર અપને આપ કો ભૂલ જાતે થે.

3] બુખારી કી રિવાયત, રાવી હઝરત હરમલા રદી.
મૈને રસૂલુલ્લાહﷺ સે કહા કિ આપ મુઝે કિન બાતોં કે કરને કા હુક્મ દેતે હૈ? આપ ને ફરમાયા કિ નેકી પર અમલ કર, ઔર બુરાઈ સે બચ, ઔર દેખ અગર તૂ યે પસન્દ કરતા હૈ કિ લોગ મજલિસ સે ઉઠ કર તેરે ચલે જાને કે બાદ અચ્છે ઔસાફ સે યાદ કરેં તો તૂ અપને અન્દર અચ્છે ઔસાફ પૈદા કર ઔર જિન બાતોં કો તૂ નાપસન્દ કરતા હૈ કિ તેરી ગૈર મૌજૂદગી મૈ લોગ તેરે બારે મૈ કહેં તો તૂ ઉસ સે બચ.
મતલબ યે કિ આદમી ચાહતા હૈ કિ લોગ અચ્છે શબ્દોં સે ઉસે યાદ કરેં તો ઉસે વૈસે હી કામ કરને ચાહિયે, ઔર આદમી નાપસન્દ કરતા હૈ કિ લોગ બુરે ઔસાફ સે ઉસે યાદ કરેં, તો ઐસે ઔસાફ સે ઉસે બચના ચાહિયે.

4] દારમી કી રિવાયત, રાવી હઝરત અંસન રદી.
ઇલ્મ દો તરહ કા હોતા હૈ એક ઇલ્મ તો વહ હૈ જો જુબાન સે

ગુઝર કર દિલ મૈ જગહ પકડ લેતા હૈ યહી ઇલ્મ કયામત મૈ કામ આયેગા, ઔર એક વહ હૈ જો સિર્ફ જુબાન પર રહતા હૈ, દિલ તક નહીં પહુંચતા યે ઇલ્મ અલ્લાહ અઝ્જા વ જલ્લ કી અદાલત મૈ આદમી કે ખિલાફ હુજ્જત ઔર દલીલ બનેગા.

યાની ઐસે આદમી કો અલ્લાહ યે કહ કર સઝા દેગા કિ તૂ તો સબ કુછ જાનતા બૂઝતા થા ફિર અમલ કી ગઠરી અપને સાથ ક્યોં નહીં લાયા જો તેરે કામ આતા.